

Indledning

Jobcenter Aalborg har gennem en årrække haft en aktiveringspolitik for kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere, der har defineret omfanget af aktiveringen med udgangspunkt i den enkeltes alder og målgruppe. Politikken beskrev de lovbestemte minimumskrav, redskaber samt mulighederne for dispensation og sikrede at alle indenfor hver aldersgruppe fik aktivering i samme omfang – uanset perspektiv eller motivation. Politikken blev dog med kontanthjælpsreformen blødet væsentligt op, således at der kan tages individuelle hensyn, hvad angår indhold og varighed – dog på en måde så lovgivningen overholdes.

De forskellige aktiveringspolitikker, der gennem årene har været gældende er blevet godkendt af Beskæftigelsesudvalget, der dermed har været med til at sikre en prioritering i indsatsen over for kontanthjælpsmodtagere og sidenhen modtagere af uddannelseshjælp.

Der har for andre af jobcentres målgrupper ikke på samme måde været defineret en aktiveringspolitik.

Omorganiseringen af Jobcenter Aalborg og etablering af målgruppeopdelte enheder/huse har dog givet anledning til, at der kan være behov for knytte husene og indsatserne til de mange målgrupper i jobcentret sammen gennem en række overordnede principper. Principper der skal sikre at borgere oplever at uanset, hvilken målgruppe de tilhører, så oplever de, at indsatser gives ud fra et fælles grundlag.

I gennem alle årene har det været et grundlæggende princip at ledige så vidt overhovedet muligt skal være aktive i ledighedsperioden, og at aktiviteten skal have et målrettet beskæftigelsesmæssigt eller uddannelsesmæssigt sigte. Endvidere skal kvaliteten af de tilbud Jobcenter Aalborg anvender være i orden. Der må ikke blot være tale om aktivering for aktiveringens skyld.

Resultatrevisionen indikerer at Aalborg Kommunes aktive linje gennem årene har givet positive resultater. Således udgør Aalborg Kommunes forsørgelsesudgifter i 2014 222 mio. kr. mindre end det niveau man kunne forvente af en kommune med Aalborgs demografi, erhvervsstruktur og uddannelsesniveau.

Der er derfor et positivt udgangspunkt for at fastholde en aktiv linje i en revideret samlet aktiveringspolitik for Jobcenter Aalborg.

Lovgivning

Den overordnede aktiveringspolitik og de efterfølgende lokale prioriteringer står selvsagt ikke over lovgivningen på beskæftigelsesområdet. Derfor skal de rammevilkår og krav, der følger af lovgivningen naturligvis altid gå forud for alt andet. Den overordnede aktiveringspolitik skal give anvisninger på hvorledes gældende lovgivning omsættes og implementeres i Jobcenter Aalborg.

Således skal alle, der i henhold til lovgivningen er berettiget og forpligtiget til en indsats, opleve at få en indsats – uanset om de er motiverede eller ej. Ligeledes skal lokale prioriteringer ske på en måde, så borgere fortsat sikres de minimumsrettigheder og -krav, de er givet i henhold til lovgivningen.

Aktiveringsprincipperne

I Jobcenter Aalborg forpligter vi os på følgende værdier:

- At møde borgerne som ligeværdige og med respekt for at mennesker har forskellige vilkår, forudsætninger og udviklingsmuligheder

- At indsatsen overfor den enkelte borger skal ses som en investering hvis afkast ikke altid vil kunne ses på den korte bane
- At indsatsen skal understøtte borgernes bestræbelser på at komme videre i job og/eller uddannelse
- At stille individuelt afstemte krav til borgerne om at indgå aktivt i samarbejdet med os om at komme videre
- At afstemme borgernes forventninger til hvad der er muligt indenfor lovgivningens rammer, kommunens økonomi og de overordnede aktiveringsprincipper
- At foretage en løbende vurdering af om de lagte planer virker og at være indstillet på at foretage justeringer hvis det viser sig at målene ikke nås

Værdierne skal kunne aflæses direkte i jobcentrets arbejde med borgerne – gennem indsatser, kultur og den enkelte medarbejder og leders adfærd, samt gennem borgerens oplevede tilfredshed og progression.

Værdierne vil i det følgende blive omsat i en række bærende principper som beskæftigelses- og aktiveringsindsatsen skal funderes på.

Aktiveringsprincipper

Aktiveringsprincipperne har været i høring hos LBR, AMU-Jobcenter Aalborg og i jobcenterafsnittenes LMU.

Generelt har høringsprocessen vist, at der er opbakning til de foreslåede aktiveringsprincipper, idet der ikke er stillet forslag om yderligere principper eller sletning af nogle af forslagene. Derimod er der kommet forslag om nogle tekstmæssige tilføjelser og præciseringer af 5 af de 9 principper.

Af nedenstående er det muligt, at se de tekstmæssige tilføjelser, idet ny tekst er markeret med gult.

1. *Borgere skal tage ansvar og opleve at blive inddraget*

Det er alfa omega at borger tager aktivt ejerskab over eget liv og at jobcentret samarbejder med den enkelte om at finde tilbud der giver mening i forhold til at nå de mål, der i fællesskab er defineret.

2. *Tilbud skal give mening for den enkelte og afstemmes i forhold til arbejdsmarkedets krav og behov – men enighed mellem jobcenter-medarbejder og borger er ikke et mål i sig selv*

For at borger kan se sig selv i de indsatser, der iværksættes i samarbejde med jobcentret, er det vigtigt, at der opstilles klare og realistiske mål og delmål på vejen dertil med udgangspunkt i de ressourcer den enkelte borger er i besiddelse af. Således skal der være en rød tråd fra de mål der opstilles og til de indsatser, der iværksættes. I nogle tilfælde vil jobcentret iværksætte indsatser, som den enkelte ikke nødvendigvis er enig i. Dette kan der være forskellige grunde til, og målet er ikke enighed, men det er en forudsætning for succes, at den enkelte forstår årsagen til at indsatsen i værksættes og hvad målet er.

3. *Motiverede borgere skal understøttes i deres bestræbelser på at blive selvforsørgende gennem en aktiv indsats.*

Borger skal opleve, at der er sammenhæng i indsatserne og at der internt i jobcentret og med andre forvaltninger og myndigheder sker et koordineret tværfagligt samarbejde, der sikrer, at den enkelte ikke falder mellem to stole. Det betyder, at ingen motiverede borgere må opleve "slip" mellem to tilbud, medarbejdere eller enheder.

4. *Umotiverede borgere skal forsøges motiveret*

Borgere der af den ene eller anden grund ikke er motiveret for beskæftigelse eller uddannelse på den lange bane – eller jobcentres indsats på den korte bane -, skal ikke opleve, at jobcentret giver

op. Gennem samtaler – og også krav til den enkelte – skal der arbejdes med at fastholde og motivere den enkelte i retning af selvforsørgelse. Borgere skal som udgangspunkt altid have tilbud om lovens minimumskrav i forhold til samtale og aktivering.

5. *Indsatserne skal sikre at der sker progression*

De indsatser, der iværksættes i samarbejde med borger, skal understøtte det/de klare mål, der er for borgeren. Derfor skal de tilbud der gives give mening for den enkelte og indholdsmæssigt bibringe borger relevant viden, udvikling eller kompetence. Tilbud skal ligeledes gives med øje for, at den enkelte hurtigst muligt og mest effektivt bliver selvforsørgende eller afklaret. Gælder alle tilbud – også de virksomhedsrettede tilbud.

6. *Indsatsen skal have et virksomheds og/eller uddannelsesrettet fokus*

For alle målgrupper gælder, at der er positive effekter ved at blive tilknyttet en virksomhed i et eller andet omfang. Enten som led i en afklaring eller afprøvning eller som led i at blive opkvalificeret og danne netværk. Derfor skal den virksomhedsrettede indsats tænkes ind i alle lokale jobcentre og overfor alle målgrupper. Ligeledes kan uddannelse og opkvalificering via fx FVU, korte opkvalificerende forløb eller længerevarende uddannelser være relevant og skal tænkes ind i indsatserne.

7. *Det bedste tilbud skal vælges ud fra en samlet vurdering af pris og kvalitet*

I Jobcenter Aalborg er der en række udføreenheder der kan supplerer den virksomhedsrettede indsats. Når der skal udarbejdes jobplan/uddannelsesplan skal disse tilbud indgå i rådgivers overvejelser når det mest hensigtsmæssige tilbud skal vælges ud fra en samlet vurdering af kvalitet og pris.

8. *Alle tilbud skal løbende evalueres så det kan dokumenteres hvorvidt indsatsen virker.*

Rådgivere og borgere skal have tilgængelig viden om indsatsernes resultater. Gælder for alle typer tilbud – også de virksomhedsrettede.

9. *Indsatser og økonomi skal ses i tæt sammenhæng*

Muligheden for at kunne tilbyde borgere en bred vifte af relevante tilbud, der understøtter deres mål og behov hænger tæt sammen med en bæredygtig lokal økonomi. Det er derfor vigtigt at der lokalt prioriteres mellem og budgetteres med rækken af tilbud, og herefter løbende følges op på forbruget. Ligeledes kan det være relevant at arbejde med lokale investeringsmodeller.